

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

radi by sme vás informovali o rozšírení existujúceho spektra vyšetrení na Lymeskú boreliózu. Od júla 2022 poskytujeme priamu detekciu **DNA *Borrelia burgdorferi* sensu lato metódou real time PCR**. Nižšie uvádzame prehľad biologických materiálov vhodných na vyšetrenie:

Kliešť

- Na prenos ochorenia musí byť **kliešť prisatý aspoň 12-24 hodín**, dĺžka trvania prisatia infikovaného kliešťa je priamoúmerná pravdepodobnosti prenosu infekcie. Po vytiahnutí kliešťa je možné ho otestovať na prítomnosť Borreliovej DNA.
- Kliešťa je potrebné uchovať v chlade a doručiť do laboratória do 2 dní. **V prípade pozitívneho nálezu** je vhodné pacienta **odsledovať** a po objavení sa príznakov prvého štádia **liečiť**. Samotná pozitivita kliešťa nie je dôvodom na podávanie antibiotík u asymptomatického pacienta.
- Vyšetrenie kliešťa nie je hrazené zo zdravotného poistenia, **cena pre samoplatcu je 35 EUR**.

Venózna krv (EDTA plazma, fialové viečko)

- Odber krvi je vhodné realizovať **pri prvých klinických prejavoch** na začiatku prvého štádia ochorenia. Pravdepodobnosť záchytu pri trvaní celkových príznakov viac ako 7 dní rýchlo klesá.
- Senzitivita vyšetrenia dosahuje 20%. Špecifická vyšetrenia je vysoká.
- Odber krvi **v neskoršom štádiu ochorenia**, pri neuroborelióze alebo artritíde **nemá diagnostický prínos**.

Likvor

- **Neuroborelióza** prebieha pod obrazom seróznej meningitídy. Likvor sa odoberá do sterilnej odberovej nádoby.
- Odber je vhodné zrealizovať **čo najskôr po nástupe neurologických príznakov**. Odber pred začatím antibiotickej liečby zvyšuje pravdepodobnosť záchytu. **Negatívny nález nevylučuje neuroboreliózu**. Senzitivita vyšetrenia dosahuje 40-50%.
- Po rozvinutí imunitnej odpovede a intrathekálnej produkcii protilátok pravdepodobnosť priamej detekcie klesá.
- K likvoru je preto vždy potrebné **odobrať vzorku séra na stanovenie protilátkového indexu**, intrathekálna tvorba protilátok potvrdzuje prebiehajúcu neuroboreliózu.

Synoviálna tekutina

- **Lymeská artritída** je definovaná ako rekurentné krátke ataky objektívneho opuchu jedného alebo viacerých veľkých kĺbov, predilekčne postihuje kolenný kĺb.
- **V čase ataku** je vhodné **odobrať vzorku synoviálnej tekutiny** do sterilnej odberovej nádoby. **Senzitivita aj špecifická je veľmi vysoká**. Negatívny výsledok s vysokou pravdepodobnosťou vylučuje Borreliovú etiológiu ochorenia. Pozitivita môže pretrvávajúť aj krátko po ukončení terapie, kontrolný odber je potrebné realizovať s časovým odstupom.

Vaša spätná väzba je pre nás veľmi cenná, preto v prípade akýchkoľvek otázok alebo pripomienok nás neváhajte kontaktovať: Tel. 047/4333210, 211

peter.secnikjr@sklab.sk, peter.secnik@sklab.sk, lenka.helmova@sklab.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu,
Kolektív SK-Lab s.r.o.

Lučenec, júl 2022